

www.crowarez.org

SVETSKI BESTSELER No 1.

Spenser Džonson

KO AUTOR KNJIGE 'MENADŽER ZA JEDAN MINUT'

Predgovor KENET BLENČARD

**Ko
je
māznuo
moj sir?**

Tekst na prednjem preklapu korica:

Ko je maznuo moj sir? je jednostavna basna koja nam donosi duboke istine o promenama. To je zabavna i poučna priča o četiri lika koji žive u «Lavirintu» i traže «Sir», od koga žive i koji ih čini srećnim.

Dvojica su miševi, Njuško i Brzoje. A dvojica su «čovečuljci» - bića veličine miša koji ponašanjem i likom veoma podsećaju na ljude. Zovu se Tucko i Mucko.

«Sir» je metafora za ono što želite od života – dobar posao, ozbiljna veza, novac, imetak, zdravlje ili duševni mir.

A «Lavirint» je mesto na kome tražite ono što želite – organizacija u kojoj radite ili porodica i zajednica u kojoj živite.

Njih četvorica se u ovoj priči suočavaju sa neočekivanom promenom. Na kraju, jedan od njih, uspeva da se izbori sa njom i zapisuje ono što je iz iskustva naučio naz zidovima lavirinta.

Kada stignete do «Rukopisa na zidu» i sami ćete otkriti kako da se nosite sa promenama, pa ćete moći da uživate u većim uspesima sa manje stresa na poslu i u privatnom životu.

Ova priča je napisana za sve uzraste, pročit ćete je za manje od sata, ali će vam njena jedinstvena mudrost trajati za ceo život.

Naslov originala:
Who Moved My Cheese?
Spencer Johnson

Izdavači:
Alnari
Mono
Manana Press

Za izdavače:
Saša Petković
Miroslav Josipović
Nenad Atanacković

Urednik:
Rade Grbić

Prevod:
Ana Grbić

Tehnički urednik:
Siniša Petković

Dizajn korica:
Denis Radovanović

Štampa:
Plavo slovo, Beograd

Tiraž:
500

Beograd, 2001

ISBN 86-83591-04-2

Ko je maznuo moj sir?

Apsolutno fantastičan način izlaženja
na kraj sa promenama na vašem
radnom mestu i privatnom životu

**Spenser
Džonson**

Alnari – Mono & Manana Press

Ko je maznuo moj sir?

je knjiga koju koriste muškarci i žene u mnogim korporacijama, državnim institucijama, vojsci, malim preduzećima, bolnicama, crkvama i školama, uključujući i:

**Amway, Apple Computers, Compaq,
Dell Computers, Goodyear,
Hewlett-Packard, IBM, Kodak,
Nestle, Pepsi, Proctor & Gamble,
Shell, Time Warner, Texaco, Xerox.**

*I najbolji planovi
miševa i ljudi
često se izjalove*

Robert Barns
1759-1796

«Život nije širok, ravan tunel bez prepreka kroz koji putujemo neometano, već lavirint prepun staza, kroz koji se moramo probijati, izgubljeni i zbunjeni, svaki čas suočeni sa ćorskokakom.

Ali, ako imamo vere, vrata će se uvek otvarati pred nama – možda ne ona koja smo zamislili, nego ona koja će na kraju biti najbolja za nas.»

Kronin

KO JE MAZNUO MOJ SIR?

«S vremena na vreme pojavi se knjiga koja otvara vrata u budućnost. Ova knjiga je imala takav uticaj na mene.»

*-Dejvid E. Hinen, član upravnog odbora
PETER F. DRUCKER MANAGEMENT CENTER*

«Čim sam završio s čitanjem ove knjige, naručio sam još nekoliko komada, da nam pomognu s izlaženjem na kraj sa surovim promenama s kojima se suočavamo – od rada u timovima čiji se članovi stalno menjaju, do razvijanja novih tržišta.»

*-Džoan Benks, specijalista za efektivnost učinka
WHIRLPOOL CORPORATION*

«Mogu da zamislim sebe kako čitam ovu divnu priču deci i unucima u našoj dnevnoj sobi, uz plamen prijatne vatrice, i da ih vidim kako shvataju poruku.»

*-pukovnik Vejn Vošer
AERONAUTIČKI NAUČNI CENTAR,
vojna baza Paterson*

«Divni likovi i jezik dr. Džonsona pružaju nam fundamentalno smislen i nezaboravan način izlaženja na kraj sa promenama.»

-Albert Dž. Sajmon, predsednik
ROČESTERSKI TEHNOLOŠKI INSTITUT

«Jedinstvena razmišljanja i naracija Spensera Džonsona čine da ovu dragocenu knjigu brzo čita i razume svako ko želi da uspe u ovim promenljivim vremenima.»

-Rendi Heris, bivši potpredsednik
MERRILL LYNCH INTERNATIONAL

«Ova knjiga je jednostavna, razumljiva mapa koju treba da koristimo dok se borimo sa našim ličnim okolnostima u vezi sa promenama.»

-Majkl Morli, potpredsednik
EASTMAN KODAK

«Ova predivna knjiga je dragocena stvar za bilo koju osobu ili grupu koja odluči da primeni naučene lekcije.»

-Džon E. Lopiano, potpredsednik
XEROX CORPORATION

DELOVI SVIH NAS

Jednostavno i kompleksno

Četiri izmišljena lika opisana u ovoj priči – miševi Njuško i Brzoje i čovečuljci: Tucko i Mucko, trebalo bi da predstavljaju kompleksne delove nas samih, bez obzira na uzrast, pol, rasu ili nacionalnost.

Ponekad se ponašamo kao

Njuško

Koji na vreme namiriše promene, ili kao

Brzoje

Koji jurca u akciju, ili

Tucko

koji odbija da prizna postojanje promena jer se boji da će ga one odvesti u nešto gore, ili

Mucko

Koji na vreme shvata da treba da se prilagodi kada uvidi da promene vode nečemu boljem!

Svi mi imamo nešto zajedničko, bez obzira na to koje delove sebe odlučimo da izbacimo u prvi plan, a to je potreba da pronađemo pravi put kroz lavirint i uspešno prođemo kroz vreme promena.

ZAKULISNA PRIČA

Ushićen sam ulogom naratora zakulisne priče o knjizi *Ko je maznuo moj sir?* jer to znači da je knjiga već napisana i da svi mi sada možemo da je čitamo, uživamo u njoj i delimo je s drugima.

Otkako sam pre mnogo godina, još pre nego što smo zajedno napisali knjigu *Menadžer za jedan minut*, prvi put čuo kako Spenser Džonson priča svoju fenomenalnu priču o Siru željno sam iščekivao ovaj trenutak. Sećam se da sam pomislio kako je ta priča odlična i da će mi ubuduće biti od velike koristi.

Ko je maznuo moj sir? je priča o promenama koje se događaju u Lavirintu u kome četiri zabavna lika traže «sir» - sir je u ovom slučaju metafora za ono što želimo od života, bez obzira na to da li je u pitanju posao, veza, novac, velika kuća, sloboda, zdravlje, slava, duhovni mir, ili čak neka aktivnost kao što su džoging ili golf.

Svako od nas ima svoju predstavu o tome šta je sir, a ka njemu težimo jer verujemo da nas čini srećnim. Ako ga dobijemo, često se čvrsto vežemo za njega. A kada ga izgubimo, ili nam ga oduzmu, ponekad doživljavamo traume.

«Lavirint» u priči predstavlja mesto na kome u životu tražite ono što želite. To može biti organizacija u kojoj radite, društvo u kome živite, ili veze koje postoje u vašem životu.

Pričam priču o siru koja je pred vama na mojim predavanjima širom sveta i kasnije mi se ljudi često javljaju da mi kažu koliko mnogo im je značila.

Verovali ili ne, ova mala priča spasila je mnoge karijere, brakove i živote!

Jedan od mnogih primera iz stvarnog života je Čarli Džouns, poštovani TV novinar sa televizije NBC, koji je javno izjavio da mu je priča *Ko je maznuo moj sir?* spasila karijeru. Njegova profesija je prilično jedinstvena, ali su principi koje je naučio opšte primenljivi.

Evo šta se dogodilo: Čarli je vredno radio iupravo je završio sa odličnim prenosom zbivanja sa atletskih staza na proteklim Olimpijskim igrama, pa se veoma iznenadio i uznemirio kada mu je šef saopštio da je prebačen u ekipu za prenos plivačkih događaja na sledećoj Olimpijadi.

Pošto te sportove nije preterano dobro poznavao, bio je veoma frustriran. Smatrao je da ga ne cene dovoljno i naljutio se. Reкао je kako je osećao da to nije fer! Njegov bes je počeo da utiče na sve što je radio.

Onda je čuo priču *Ko je maznuo moj sir?*

Posle toga se smeјao samom sebi i promenio je stav. Shvatio je da mu je šef upravo «maznuo sir». I onda se prilagodio. Naučio je sve o još dva

nova sporta, a u tom procesu, shvatio je da ga bavljenje novim poslom podmlađuje.

Posle kraćeg vremena, šef je primetio Čarlijev novi stav i energiju, pa je uskoro počeo da dobija bolje poslove. Pobrao je mnogo veće uspehe nego do tada i kasnije je uvršen u Hol slavnih u profesionalnom fudbalu – u Ulicu sportskih novinara.

To je samo jedna od mnogih priča iz života koje sam čuo, koja govori o tome koliki uticaj ova priča ima na ljude – počev od njihovog poslovnog, pa sve do ljubavnog života.

Ja toliko verujem u moć priče *Ko je maznuo moj sir?* da sam poklonio po primerak svakom zaposlenom u našoj firmi. Zašto?

Zato što se Ken Blenčard kompanija, kao i svaka kompanija koja želi da u budućnosti opstane i nastavi da bude uspešna, stalno menja. Ona stalno mažnjava naš «sir». Iako smo u prošlosti želeli lojalne zaposlene, danas su nam potrebni fleksibilni ljudi koji nisu posesivni po pitanju «načina na koji mi ovde radimo».

A ipak, kao što znate, živeti u vodi koja je stalno mutna, u kojoj se stalno nešto menja, da li na poslu, ili u životu, može biti veoma stresno, ako ljudi ne gledaju na promene na način koji im omogućava da ih shvate. E, tu na scenu stupa priča o «siru».

Kada sam pričao ljudima o *Ko je maznuo moj sir?*, pa bi je oni kasnije pročitali, moglo se prosto osetiti otpuštanje negativne energije. Ljudi iz raznih odeljenja dolazili su kod mene da mi se zahvale na knjizi i kažu mi koliko im je već pomogla, jer su uspeali da sagledaju promene koje se događaju u našoj firmi u drugačijem svetlu. Verujte mi, iako ova kraća pričica zahteva malo vremena za čitanje, njen uticaj može biti veoma dubok.

Dok budete okretali ove stranice, otkrićete da knjiga ima tri dela. U prvom, *Okupljanje u Čikagu*, bivši prijatelji iz razreda pričaju na proslavi godšnjice mature o izlaženju na kraj sa promenama koje im se događaju u životu. Drugi deo je sama priča *Ko je maznuo moj sir?*, koja predstavlja srž ove knjige.

U samoj priči videćete da dva miša bolje izlaze na kraj s promenama zbog toga što pojednostavljaju stvari, dok ih kompleksni mozgići i ljudske emocije kod dva mala čovečuljka komplikuju. Nije da su miševi pametniji. Svi znamo da su ljudi pametniji od miševa.

Međutim, dok budete posmatrali šta ova četiri lika rade i shvatili da i miševi i čovečuljci predstavljaju delove nas samih – proste i kompleksne – uvidećete da bi nam samo koristilo da radimo jednostavne stvari koje uvek pale onda kada se stvari menjaju.

U *Razgovoru*, prijatelji raspravljaju šta je priča značila svakom od njih ponaosob i kako će je iskoristiti u svom životu.

Neki čitaoci prve ruke ovog rukopisa odlučili su da se zaustave završivši samu priču, da bi sami interpretirali njeno značenje. Ostali su uživali čitajući *Razgovor* koji sledi, zato što ih je ohrabrio na razmišljanje o tome kako bi oni mogli da primene ono što su naučili na svoje živote.

U svakom slučaju, nadam se da ćete svaki put kada budete čitali *Ko je maznuo moj sir?* pronaći nešto novo i korisno kao ja i da će vam priča pomoći da izađete na kraj sa promenama i postignete uspeh, kako god ga vi zamišljali.

Nadam se da ćete uživati u onome što je pred vama i želim vam sve najbolje. Ne zaboravite: idite za sirom!

***Ken Blenčard,
San Diego, Kalifornija***

Okupljanje u Čikagu

Jedne sunčane nedelje, nekoliko bivših dobrih drugova iz razreda, okupilo se na ručku u Čikagu, pošto su prethodne večeri bili na proslavi godišnjice mature. Želeli su da čuju nešto više o svojim životima. Posle mnogo šale i dobrog jela, zadubili su se u interesantan razgovor.

Jedna od najpopularnijih učenica u razredu, Anđela, rekla je, «Život se pokazao mnogo drugačijim nego što sam u srednjoj školi mislila da će biti. Mnogo toga se promenilo.»

«Baš tako,» rekao je Nejtan. Svi su znali da je on preuzeo porodični posao, koji je ostao skoro isti i bio deo tog grada otkad znaju za sebe. Zbog toga su svi bili iznenađeni kada im se učinilo da je zabrinut. Pitao je, «A, zar niste приметili kako svi mi ne želimo da se menjamo, iako se stvari oko nas menjaju?»

Karlos je rekao, «Mislim da se opiremo proenama jer ih se bojio.»

«Karlose, ti si bio kapiten fudbalskog tima,» rekla je Džesika. «Ne bi mi bilo ni na kraj pameti da ću tebe čuti kako pričaš o strahu!»

Nasmejali su se jer su shvatili da svi prolaze kroz iste stvari, bez obzira na to što su se razišli u različitim pravcima – od obavljanja kućnih poslova do upravljanja preduzećima.

Svi su se trudili da izađu na kraj sa neočekivanim promenama koje su im se poslednjih godina događale. Takođe, većina njih je priznala da ne znaju kako s tim da se nose.

Majkl je tada rekao: «I ja sam se nekada bojao promena. Kada su velike promene najavljene na mom poslu, nismo znali šta da radimo. Nismo se prilagodili i umalo da propadnemo.»

«To jest,» nastavio je, «umalo da propadnemo, da ja nisam čuo jednu zanimljivu priču koja je promenila sve.»

«Kako to?» pitao je Nejtan.

«Pa, priča je promenila moj ugao gledanja na promene – iz pesimističnog u optimističan – i pokazala mi je kako da se izborim s tim. Posle toga, sve se brzo promenilo – i na poslu i u privatnom životu.»

«Prvo me je nervirala očigledna jednostavnost priče – zvučala je kao nešto što su nam davali da čitamo uškoli.»

«Onda sam shvatio da, u stvari, sam sebe nerviram, jer ne shvatam očigledno i ne radim sigurne stvari koje uvek uspevaju kada stvari počnu da se menjaju.»

«Kada sam shvatio da četiri lika upriči predstavljaju različite delove moje ličnosti, odlučio sam ko je lik na koga želim da se ugledam i promenio sam se.»

«Kasnije sam poslao istu priču nekim ljudima u mojoj firmi, a oni su je prosledili dalje i uskoro nam je krenulo mnogo bolje, jer se većina nas bolje prilagođavala promenama. A mnogi ljudi su mi rekli da im je, kao i meni, pomogla i u privatnom životu.»

«Međutim, bilo je tu i nekoliko ljudi koji su mi rekli kako ništa nisu izvukli iz te priče. Neki su već tu lekciju naučili i bolje živeli, a ostali su mislili da sve najbolje znaju i nisu želeli ništa da nauče. Nije im bilo jasno zbog čega ona toliko znači mnogim ljudima.»

«Kada je jedan od naših direktora, koji se teško prilagođavao, rekao da je ta priča gubljenje vremena, ostali su ga zafrkavali – govorili su mu da prepoznaju na koji lik iz priče on liči – mislili su na onoga koji ništa nije naučio i nije se promenio.»

«Kakva je to priča?» pitala je Anđela.

«Zove se *Ko je maznuo moj sir?*»

Svi su se nasmejali. «Mislim da mi se već dopada,» rekao je Karlos. «Hoćeš da nam je ispričaš? Možda će i nama značiti.»

«Važi,» odgovorio je Majkl. «Sa zadovoljstvom –ne traje dugo.» I tako je počeo:

***Ko je
maznuo
moj sir?***

Priča

Nekada davno, u jednoj dalekoj zemlji, živele su četiri osobe, koje su trčale kroz Lavirint u potrazi za sirom od koga su živeli i koji ih je činio srećnim.

Dvojica su bili miševi i zvali su se Njuško (Sniff) i Brzoje (Scurry), a dvojica su bili čovečuljci – mala bića veličine miša, ali likom i delom veoma nalik na današnje ljude. Zvali su ih Tucko (Hem) i Mucko (Haw).

Pošto su tako mali, bilo bi lako ne primetiti šta su njih četvorica radili. Ali, da ste se potrudili, otkrili bi ste neverovatne stvari!

Miševi i čovečuljci provodili su svaki dan u lavirintu i tražili svako svoj specijalni sir.

Miševi, Njuško i Brzoje, s malim glodarskim mozgovima, ali jakim instinktima, tražili su tvrdi sir koji su, kao i svi miševi, voleli da grickaju.

Dva čovečuljka, Tucko i Mucko, koristili su svoje mozgove prepune raznih ubeđenja i emocija, da bi pronašli sasvim drugačiji Sir – sir sa velikim S – jer su verovali da će uz njega postati srećni i uspešni.

Iako su miševi i čovečuljci bili potpuno različiti, ipak su imali nešto zajedničko: svakog jutra, oblačili su trenerke i patike, odlazili iz svojih kućica i jurili u Lavirint da traže svoj omiljeni sir.

Lavirint je bio prepun zamršenih hodnika i soba, a u nekima od njih krio se ukusni sir. Ali, u njemu je takođe bilo i mračnih zabiti i ćorsokoka koji nisu vodili nikuda. Na tom mestu je bilo lako izgubiti se.

Međutim, za one koji bi uspeali da se snađu, Lavirint je krio tajne koje pružaju bolji život.

Miševi, Njuško i Brzoje, koristili su jednostavnu probaj-pa-kud-puklo-da-puklo metodu za pronalaženje sira. Trčali su niz hodnik, pa kad bi otkrili da je prazan, vratili bi se i trčali niz neki drugi. Pamtili su u kojim hodnicima nema sira i brzo su nalazili nove oblasti.

Njuško je mogao da namiriše oblast i pravac u kome leži sir, imao je odličan njuh, a Brzoje bi jurcao u tom pravcu. Gubili su se, to vam je jasno, lutali u pogrešnim pravcima i često naletali na zidove. Ali, posle nekog vremena bi ponovo bili na pravom putu.

Kao i miševi, dvojica čovečuljaka, Tucko i Mucko, koristili su svoju inteligenciju i učili su iz iskustva. Međutim, oni su se oslanjali na svoje mozgove i razvijali malo prefinjenije metode za pronalaženje Sira.

Ponekad im je dobro išlo, ali bi ih u nekim slučajevima moćna ljudska ubeđenja i emocije preplavile i zamaglile im pogled na svet. Zbog toga je za njih život u Lavirintu bio komplikovaniji i teži.

Bez obzira na to, Njuško, Brzoje, Tucko i Mucko nalazili su ono što traže, svaki na svoj način. Jednog dana su sva četvorica pronašli svoj omiljeni sir na kraju jednog hodnika u Skladištu sira A.

Posle toga su i miševi i čovečuljci svakog jutra oblačili svoju opremu za trčanje i kretali u Skladište sira A. Uskor je svakiod njih stekao svoje navike.

Njuško i Brzoje su nastavili da ustaju rano i svakog jutra trče kroz lavirint, uvek istim putem.

Kada bi stigli na odredište, miševi bi skinuli patike, povezali ih pertlama i okačili ih oko vrata – da bi im bile pri ruci u slučaju da im ponovo zatrebaju. Onda su uživali u siru.

U početku su i Tucko i Mucko svakog jutra jurcali do Skladišta sira A da bi uživali u ukusnim zalogajčićima koji su tu samo njih čekali.

Ali, posle nekog vremena, čovečuljci su se promenili i stekli sasvim drugačije navike. Svakim danom su se Tucko i Mucko budili malo kasnije, oblačili malo sporije i šetali do Skladišta sira A. Napokon, znali su gde je Sir i kako da do njega dođu.

Nisu imali pojma odakle se taj Sir stvorio, ni ko ga je tamo stavio. Naprosto su pretpostavljali da će zauvek biti tamo.

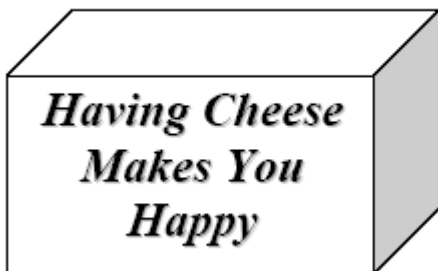
Čim bi Tucko i Mucko ujutru stigli u Skladište sira A, odmah bi se udobno smestili. Okačili bi svoje trenerke, skinuli patike i obuli papuče. Postali su veoma opušteni, sada kad su pronašli Sir.

«Ovo je sjajno,» rekao je Tucko. «Ovde ima dovoljno Sira da nam traje zauvek.» Čovečuljci su se osećali srećno i uspešno i mislili su da su sada sigurni.

Nije mnogo prošlo, a Tucko i Mucko su počeli da nazivaju Sir koji su pronašli u Skladištu sira A 'naš Sir'. To skladište Sira bilo je toliko veliko da su posle nekog vremena preselili i svoje kuće nešto bliže i oko njega izgradili svoj društveni život.

Da bi im bilo udobnije, Tucko i Mucko su ukrasili zidove poslovicama i crtali oko njih slike Sira, koje su ih činile srećnim. Na jednoj je pisalo:

**Sir te
čini
srećnim**

Ponekad bi Tucko i Mucko dovodili prijatelje da im pokažu svoju gomiletinu Sira u Skladištu sira A i pokazivali bi je s ponosom, uz ove reči, «Šta kažete, nije loš ovaj Sir, a?» Ponekad bi ga delili s prijateljima, a ponekad ne.

«Mi zaslužujemo ovaj sir,» rekao je Tucko. «Baš smo se naradili da bi ga pronašli.» Podigao je lep, svež komad i pojeo ga.

Tucko je posle toga zaspao, kao i obično.

Čovečuljci bi se svake večeri teturali kući, siti i presiti, a svakog jutra se samouvereno vraćali po još Sira.

To je trajalo prilično dugo.

Tuckova i Muckova samouverenost posle nekog vremena pretvorila se u drskost koja dolazi s uspehom. Uskoro im je postalo tako udobno da nisu ni приметили šta se događa.

Za to vreme su Njuško i Brzoje nastavili po starom. Dolazili su svako jutro, njuškali, grebuckali i trčkarali okolo po Skladištu sira A, istražujući oblast da vide da li ima nekih promena. Onda bi seli da grickaju svoj omiljeni sir.

Jednog jutra su stigli u Skladište i otkrili da sira više nema.

Nisu se iznenadili. Pošto su Njuško i Brzoje već приметili da se zalihe sira svakim danom sve više smanjuju, bili su spremni na to i instinktivno su znali šta im je činiti.

Pogledali su se, uzeli patike koje su vezali i okačili oko vrata, obuli ih i vezali pertle.

Miševi nisu preterivali sa analizom stvari.

Za njih su i problem i rešenje problema bili prosti. Situacija u Skladištu sira A se promenila. Zbog toga su i Njuško i brzoje odlučili da se promene.

Obojica su virnuli napolje u lavirint. Onda je Njuško podigao njuškicu, pronjuškao i klimnuo Brzoju, koji se zaletao u lavirint. Njuško ga je pratio što je brže mogao.

Brzo su se odvažili na potragu za Novim Sirom.

Nešto kasnije tog dana, u Skladište sira A stigli su i Tucko i Mucko. Oni nisu obraćali pažnju na male promene koje su se svakog dana dešavale – prihvatili su Sir zdravo za gotovo.

Njih dvojica nisu bili pripremljeni za ono što će pronaći.

«Šta? Nema Sira?» urlao je Tucko. Nastavio je da se dere, «Nema Sira? Nema Sira?» kao da će ga neko vratiti na mesto ako bude dovoljno glasno urlao.

«Ko je maznuo moj Sir?» vikao je.

Na kraju je stavio ruke na kukove, lice mu je pocrvenelo i zaurlao je iz sve snage, «Nije fer!»

Mucko je samo s nevericom odmahivao glavom. I on je, takođe, računao s tim da će u Skladištu sira A zauvek biti sira. Stajao je tamo jako dugo, sleđen od šoka. Jednostavno nije bio spreman na sve to.

Tucko je nešto urlao, ali Mucko nije želeo ni da čuje. Nije želeo da se suoči sa svim tim, pa se naprosto isključio.

Ponašanje čovečuljaka nije bilo ni preterano lepo, ni produktivno, ali ga svakako možemo razumeti.

Nije im bilo lako da pronađu Sir, a čovečuljcima je on značio mnogo više od svakodnevnog 'sira nasušnog'.

Pronalaženje Sira za čovečuljke je značilo dobitak onoga za šta su mislili da im je potrebno da bi bili srećni. Svaki od njih je imao svoju predstavu o tome šta mu Sir znači, u zavisnosti od ukusa.

Za neke pronalaženje Sira značilo je dobitak materijalnih stvari. Za druge je to bilo dobro zdravlje ili duševni mir.

Za Mucka je Sir predstavljao osećaj sigurnosti, skladnu porodicu i udobnu kućicu u ulici Kačkavalj.

Za Tucka je taj Sir predstavljao unapređenje u Gazdu Sira koji je svima nadrećen i veliku kuću na brdu Gorgonzola.

Dvojica čovečuljaka su dugo pokušavali da odluče šta dalje da rade zbog toga što im je Sir bio tako važan. Sve što su uspeali da smisle je da još malo pronjuškaju po Sirnici Ce – pokušavali su da se uvere da Sira stvarno nema.

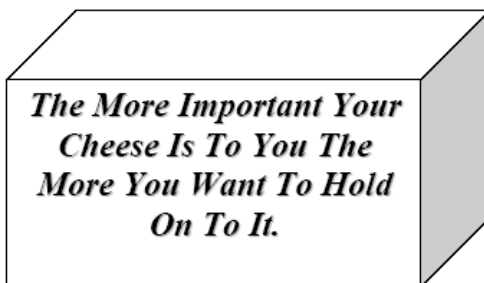
Dok su Njuško i Brzoje jurcali napred, Tucko i Mucko su tapkali u mestu.

Zvocali su i besneli zbog nanete im nepravde. Mucko je pao u depresiju. Šta bi se desilo kada i sutradan tu ne bi bilo Sira? Već je skovao planove za budućnost na osnovu te zalihe.

Čovečuljci prosto nisu mogli da veruju. Kako je to moglo da im se desi? Niko ih nije upozorio. To nije bilo u redu. Ne može to tako.

Tucko i Mucko su te noći otišli kućama gladni i obeshrabreni. A pre nego što su otišli, Mucko je napisao na zidu:

**Što ti sir
više znači,
to ga više
želiš.**

Tucko i Mucko su sutradan napustili svoje domove, ponovo se vratili u Skladište sira A, jer su i dalje, nekako, očekivali da će u njemu zateći svoj Sir.

Situacija je ostala nepromenjena: Sira tu više nije bilo. Čovečuljci nisu znali šta da rade. Tucko i Mucko su samo stajali, nepokretni kao dva kipa.

Mucko je zatvorio oči najčvršće što je mogao i stavio ruke preko ušiju. Želeo je da pobegne od svega. Nije želeo da prizna samom sebi da se zaliha sira svakog dana smanjivala. Prosto je verovao da ga je neko iznenada maznuo.

Tucko je iznova analizirao situaciju i na kraju je glavnu reč preuzeo njegov komplikovani mozak sa ogromnim sistemom ubeđenja. «Zbog čega su mi ovo uradili?» besno je govorio. «Šta se ovde, zapravo, dešava?»

Mucko je konačno otvorio oči i rekao: «Uzgred, budi rečeno – a gde su Njuško i Brzoje? Možda oni znaju nešto više o ovome?»

Tucko je prezrivo puhnuo: «Ma, šta oni znaju?»

Nastavio je: «To su samo obični miševi. Oni samo reaguju na ono što im je dato. Mi smo čovečuljci. Mi smo pametniji od miševa. Trebalo bi da provalimo šta je ovde u pitanju.»

«Znam da smo mi pametniji,» rekao je Mucko, «ali čini mi se da se u ovom trenutku ne ponašamo baš tako. Stvari se menjaju, Tucko. Možda i mi treba da se promenimo i počnemo da radimo stvari drugačije.»

«Zašto bi se menjali?» pitao je Tucko. «Mi smo čovečuljci. Mi smo nešto posebno. Ovakve stvari nama ne bi trebalo da se događaju. A čak i da se dogode, trebalo bi da mi imamo neke olakšice.»

«Zašto bi mi imali olakšice?» pitao je Mucko.

«Zato što na to imamo pravo,» tvrdio je Tucko.

«Na šta imamo pravo?» Mucko je želeo da zna.

«Imamo pravo na naš Sir.»

«Zbog čega?» pitao je Mucko.

«Zato što nismo mi krivi za ovo što se dogodilo,» rekao je Tucko. «Ovo je uradio neko drugi i mi trebali bismo da imamo neke koristi iz svega toga.»

Mucko je predlagao: «Možda bi prosto trebalo da prestanemo da ovoliko analiziramo situaciju i krenemo u potragu za Novim Sirom.»

«A, ne,» kontrirao je Tucko. «Ne odlazim odavde dok ne otkrijem šta se dogodilo.»

Dok su Tucko i Mucko pokušavali da odluče šta da rade, Njuško i Brzoje su već dobro odmakli. Otišli su dublje u lavirint, dugim hodnicima i tražili sir u svakom Skladištu na koje bi naleteli.

Nisu mislili ni o čemu drugom osim o nalaženju Novog Sira.

Duže vreme ništa nisu nalazili, dok konačno nisu došli do oblasti lavirinta u kojoj nikada ranije nisu bili: Skladište sira N.

Zaskvičali su od ushićenja. Pronašli su ono što su tražili: ogromnu količinu Novog Sira.

Nisu mogli da veruju svojim očima. To je bilo najveće skladište sira koje su miševi ikada videli.

Tucko i Mucko su u međuvremenu još uvek sedeli u Skladištu sira A i procenjivali svoj položaj. Sada su već trpeli zbog nestašice sira. Postali su ljutiti i frustrirani i krivili su jedan drugog zbog situacije u kojoj su se našli.

Mucko bi povremeno pomislio na svoje prijatelje miševe, Njuška i Brzoja i pitao se da li su već pronašli Sir. Razmišljao je kako im verovatno nije lako, pošto je trčanje kroz lavirint prilično nesigurna stvar. Ali, on je takođe znao da to traje samo neko vreme.

Ponekad bi Mucko zamišljao Njuška i Brzoja kako nalaze Novi Sir i uživaju u njemu. Pomišljao bi kako bi mu prijala avantura u lavirintu, kao i zalih Novog Sira. Skoro da je mogao da mu oseti ukus.

Što je jasnije Mucko video sliku sebe kako pronalazi i uživa u Novom Siru, češće je razmišljao o odlasku iz Skladišta sira A.

«Hajdemo!» iznenada je uzviknuo.

«Ne,» Tucko je brzo reagovao. «Ovde mi se dopada. Udobno mi je. Ovde sve znam. Osim toga, tamo napolju je opasno.»

«Ne, nije,» usprotivio se Mucko. «I ranije smo trčali kroz mnoge delove lavirinta, pa možemo i sada.»

«Prestar sam za to,» rekao je Tucko. «I bojim se da me uopšte ne interesuje da lutam okolo, gubim se i pravim idiota od sebe. A ti?»

Posle toga, Muckov strah od poraza se ponovo probudio i nada u pronalazak Novog Sira je izbledela.

Tako da su čovečuljci svakog dana radili isto ono što i ranije. Odlazili su u Skladište sira A, tamo sedeli i vraćali se sa svežim brigama i frustracijama umesto sa sirom.

Pokušali su da se prave da se ništa nije dogodilo, ali su sve gore i gore spavali, sledećeg dana su imali manje energije i postajali su veoma nervozni.

Njihovi domovi više nisu bili srećna gnezda kao ranije. Čovečuljci su teško spavali i imali su noćne more u kojima nisu pronalazili Sir.

A ipak su se Tucko i Mucko svakog dana vraćali u Skladište sira A i čekali tamo svakog dana.

Tucko je rekao, «Znaš, kad bi samo radili marljivije, možda bi otkrili kako se stvari nisu toliko promenile. Sir mora da je tu negde blizu. Možda su ga prosto sakrili tu iza zida.»

Tucko i Mucko su sledećeg dana sa sobom poneli alat. Tucko je držao dleto, a Mucko je lupao čekićem dok nisu prošli rupu u zidu Skladišta sira C. Virnuli su unutra, ali sira nije bilo.

Razočarali su se, ali su i dalje verovali da mogu da reše problem. Počinjali su ranije, ostajali duže i radili marljivije. Ali, posle nekog vremena, dobili su samo veliku rupu u zidu.

Mucko je počeo da uviđa razliku između aktivnosti i produktivnosti.

«Možda,» počeo je Tucko, «bi trebalo da sedimo ovde i da vidimo šta će se desiti. Pre ili kasnije, vratiće nam Sir.»

Mucko je želeo da veruje u to, pa je svakog dana odlazio kući da se odmori i vraćao se, nevoljno, s Tuckom u Skladište sira A. Ali, Sira nije bilo ni od korova.

Čovečuljci su do tada već bili iznureni glađu i stresom. Mucku je dosadilo da čeka bolje dane. Počeo je da uviđa da će im biti sve gore, što duže budu ostali bez Sira.

Mucko je shvatio da idu u pogrešnom pravcu.

Konačno je jednog dana Mucko počeo da se smeje na svoj račun. «Ha, ha, gledaj nas. Samo se vrtimo u krugu, a pitamo se zašto stvari ne idu na bolje. Da sve ovo nije toliko besmisleno, bilo bi još smešnije.»

Mucku se nije dopadala ideja povratka u Lavirint, jer je znao da će se izgubiti i da nema pojma gde bi mogao da pronađe Sir. Ali, morao je da se nasmeje svojoj gluposti kada je shvatio koliko ga je strah promenio.

Pitao je Tucka, «Gde smo stavili naše patike?» Dugo ih je tražio jer su svu opremu sklonili čim su pronašli sir u Skladištu sira A – mislili su da im više neće biti potrebna.

Kada je Tucko video kako Mucko obuva patike, rekao je, «Nećeš valjda stvarno da izađeš u Lavirint? Zašto prosto ne ostaneš ovde sa mnom dok nam ne vrate Sir?»

«Zato što ti ništa ne razumeš,» rekao je Mucko. «Ni ja nisam želeo da razumem, ali sada shvatam da nam ga nikada neće vratiti. Vreme je da potražimo Novi Sir.»

Tucko se usprotivio. «Ali šta ako tamo napolju više nema Sira? Ili, ako ga ima, šta ako ga ne pronađeš?»

«Ne znam,» rekao je Mucko. To pitanje je sam sebi postavio i previše puta i svaki put bi iznova osetio iste strahove koji su ga zadržavali tu, na istom mestu.

Pitao se: «Gde je verovatnije da ću pronaći Sir – ovde, ili u Lavirintu?»

U glavi je naslikao sliku. Video je sebe kako odlazi u lavirint sa osmehom na licu.

Iako ga je ova slika iznenadila, takođe ga je i ohrabrila. Video je kako se svaki čas gubi u Lavirintu, ali je osećao da će na kraju pronaći Novi Sir tamo negde, kao i sve one dobre stvari koje ga prate. Skupio je snagu.

Onda je iskoristio svoju maštu i u glavi naslikao najuverljiviju moguću sliku – sa svim realističnim detaljima – sebe kako pronalazi i uživa u ukusu Novog Sira.

Video se dok jede rupičasti švajcarski sir, svetlo narandžasti čedar, italijansku mocarelu i predivni, meki francuski kamamber i ...

Onda je Tucko nešto rekao, pa je shvatio da je još uvek u Skladištu sira A.

Mucko je rekao: «Ponekad se, Tucko, stvari menjaju tako da se nikada ne vrate na staro. Ovo mi tako izgleda. To je život! Sve se menja, pa moramo i mi.»

Mucko je pogledao svog omršavelog druga i pokušao da ga dozove pameti, ali se Tuckov strah pretvorio u ljutnju, pa nije želeo da ga sluša.

Mucko nije želeo da bude grub, ali je morao da se nasmeje njihovoj zajedničkoj gluposti.

Mucko se odmah osetio življe, dok se spremao za polazak i shvatio je da konačno može da se smeje samome sebi, da se opusti i krene dalje.

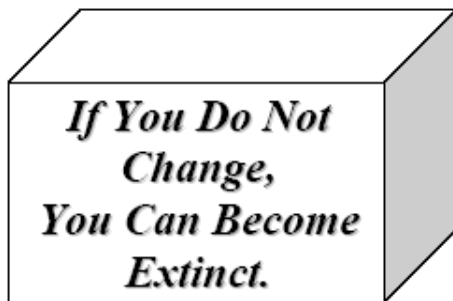
Mucko se nasmejao i najavio: «Vreme je za LAVIRINT!»

Tucko je ostao namrgođen i nije odreagovao.

Mucko je podigao mali, oštar kamenčić i napisao na zidu za Tucka ozbiljnu misao. Kao i uvek, Mucko je čak nacrtao i crtež sira oko nje, u nadi da će to naterati Tucka da se osmehne, razveseli i krene u potragu za Novim Sirom. Ali, Tucko nije želeo da shvati.

Napisao je:

**Ako se ne
promeniš,
izumrećeš.**

Mucko je posle toga zabrinuto virnuo napolje u Lavirint. Razmišljao je o tome kako je samog sebe uvalio u ovu nestašicu sira.

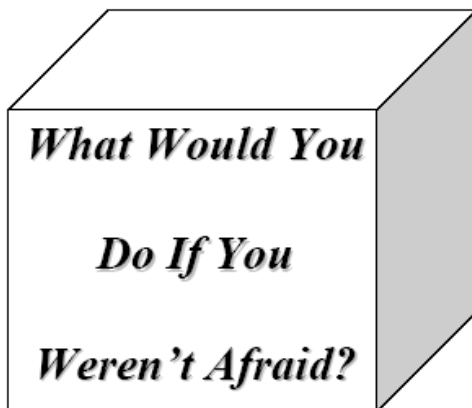
Verovao je da u Lavirintu više nema Sira, ili da ga možda neće pronaći. Takvi strahovi su ga sputavali i ubijali.

Mucko se nasmešio. Znao je da se Tucko pita, «Ko je maznuo moj Sir?», a Mucko se pitao, «Zbog čega ranije nisam krenuo za sirom?»

Kada je krenuo napolje, u lavirint, Mucko je pogledao tamo otkuda je došao i osetio je svu udobnost tog mesta. Osećao je kako ga vuče poznata teritorija – iako tamo duže vreme nije bilo Sira.

Mucko se malo zabrinuo i zapitao se da li stvarno želi da krene u lavirint. Na zidu ispred sebe napisao je poslovicu i gledao je neko vreme:

**Šta bih
sada
uradio
kada me
ne bi bilo
strah?**

Razmislio je o tome.

Znao je da mu strah povremeno može biti od koristi. Kada se bojiš, stvari mogu da se još više pogoršaju ukoliko nešto ne uradiš, pa tako može da te potakne na akciju. Ali, ne valja kada se toliko bojiš da nisi u stanju da išta uradiš.

Pogledao je udesno, u deo lavirinta kroz koji nikada nije prošao i osetio je strah.

Onda je duboko udahnuo, skrenuo desno i lagano potrčao u nepoznato.

Dok je pokušavao da pronađe pravi put, Mucko se u početku brinuo da nije možda predugo čekao u Skladištu sira A. Dugo nije probao ni mrvicu Sira i bio je još slab. Put kroz Lavirint je zbog toga bio duži i naporniji nego obično. Odlučio je da će, ako ikada bude ponovo u sličnoj situaciji, ranije otići iz udobne zone i prilagoditi se promenama. Tako će biti sve lakše.

Mucko se tada slabašno nasmešio i pomislio,

«Bolje ikad, nego nikad.»

Tokom sledećih nekoliko dana, Mucko je tu i tamo pronalazio po malo Sira, ali mu to nije dugo potrajalo. Nadao se da će naći dovoljno Sira da može da ga odnese Tucku i ohrabri ga da izađe u Lavirint.

Ali, Mucko još uvek nije bio dovoljno samouveren. Morao je da prizna da ga je lavirint zbunjivao. Stvari su se izgleda promenile otkad je poslednji put bio tu.

Čim bi pomislio da je počeo da napreduje, izgubio bi se u hodnicima. Kao da je išao dva koraka napred, a jedan nazad. Lov na Sir je bio pravi izazov ali, morao je da prizna da povratak u Lavirint nije bio ni izbliza onako strašan kako ga je on zamišljao.

Kako je vreme prolazilo, počinjao je da se pita da li je njegova nada u pronalaženje Novog Sira uopšte realna. Pitao se, da nije odgrizao veći zalogaj nego što može da sažvaće? Onda se nasmejao, jer je shvatio da u tom trenutku uopšte nema šta da žvaće.

Čim bi se obeshrabrio, podsetio bi samog sebe da je ono što radi, koliko god u tom trenutku bilo neprijatno, mnogo bolje nego sedenje u praznom Skladištu sira A. Preuzeo je kontrolu nad svojim životom, umesto da dozvoljava da mu se stvari prosto dešavaju.

Onda se podsetio – ako Njuško i Brzoje mogu da napreduju, onda može i on!

Kasnije, kada bi se Mucko osvrnuo na prošle dane, shvatio je da Sir iz Skladišta sira A nije mogao tek tako da nestane preko noći, kao što je onda verovao. Količina Sira se sve više smanjivala, a ono što je ostalo se pokvarilo. Nije bilo ukusno.

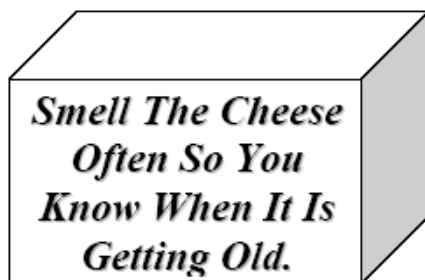
Možda je čak i buđ rasla po Starom Siru, a on nije ni primetio. Međutim, morao je da prizna da bi verovatno uspeo da shvati šta se sprema da je poželeo. Ali – nije.

Mucko je sada shvatao da ga promena verovatno ne bi toliko iznenadila da je sve vreme pažljivo posmatrao šta se događa i tako predvideo budućnost. Možda su upravo to Njuško i Brzoje i radili.

Odlučio je da će od sada pa nadalje biti budniji. Očekivaće promene i tražiti ih. Verovaće svojim instinktima i osetiće kada će doći do promena, paće tako biti sprema da im se prilagodi.

Stao je da se malo odmori i napisao na zidu Lavirinta:

**Često njuši
sir, jer ćeš
tako znati
kad će
početi da se
kviri.**

Nešto kasnije, pošto prilično dugo nije pronašao Sir, Mucko je konačno naleteo na veliko Skladište koje je obećavalo. Kada je ušao unutra, međutim, jako se razočarao jer je bilo prazno.

«Prečesto sam doživljavao ovaj osećaj praznine,» pomislio je. Došlo mu je da odustane.

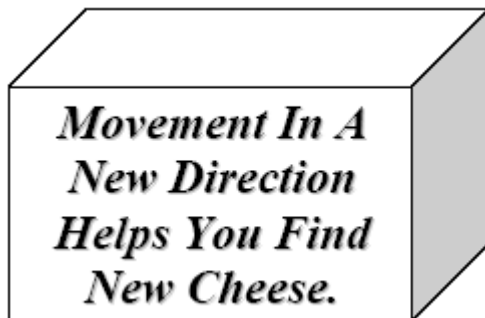
Mucko je počeo da gubi snagu. Znao je da se izgubio i uplašio se da neće preživeti. Razmišljao je o povratku u Skladište sira A. Bar bi, ako bi uspeo da se vrati, tamo bio sa Tuckom. Onda se ponovo zapitao: «Šta bih uradio kada me ne bi bilo strah?»

Mucko je pomislio da je prevazišao svoj strah, ali se ipak bojavao mnogo češće nego što je to želeo da prizna samom sebi. Nije uvek bio siguran u to čega se boji, ali je u svojoj slabosti znao da se naprosto boji samoće. Mucko nije bio svestan činjenice da i sada zaostaje zbog toga što se boji.

Mucko se pitao da li je Tucko krenuo dalje, ili je još uvek tamo, paralizovan od straha. Onda se Mucko setio onih vremena kada se najbolje osećao u lavirintu. To su bila vremena u kojima je napredovao.

Napisao je na zidu, da se podseti i da posluži Tucku, ako jednog dana odluči da ga prati, ovu rečenicu:

**Ako kreneš
u
neistraženo
m
pravcu,
lakše ćeš
pronaći
Novi Sir.**

Mucko je pogledao niz mračni prolaz, svestan svog straha. Šta li ga čeka tamo napred? Da li je sve prazno? Ili, još gore, da ne vreba neka opasnost? Počeo je da zamišlja raznorazne zastrašujuće stvari koje bi mogle da mu se dogode. Na smrt se preplašio.

Nasmejao se samom sebi. Shvatio je da strah samo pogoršava stvari. Onda je uradio ono što bi uradio kada ga ne bi bilo strah. Krenuo je u neistraženom pravcu.

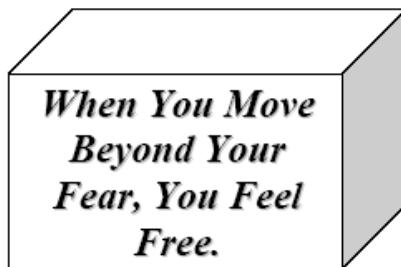
Dok je trčao niz mračni hodnik, počeo je da se smeška. Mucko to još nije shvatao, ali otkrio je ono što mu hrani dušu. Opustio se i verovao u ono što leži pred njih, iako baš i nije tačno znao šta je to.

Mucko se iznenadio kada je shvatio da uživa sve više i više. «Zbog čega se osećam ovako dobro?» pitao se. «Nemam Sira i ne znam gde idem.»

Ubrzo je shvatio zašto.

Zastao je da napiše ovo na zidu:

***Kada
prevaziđeš
strah,
osećićeš da si
slobodan.***

Mucko je shvatio kako je bio zarobljenik svog sopstvenog straha. Oslobodio ga je put u nepoznato.

Osećao je blag povetarac koji je duvao u tom delu Lavirinta i osvežavao ga. Nekoliko puta je duboko udahnuo i to ga je malo oživelo. Čim je prevazišao strah, sve to je bilo mnogo prijatnije nego što je nekada mislio da može biti.

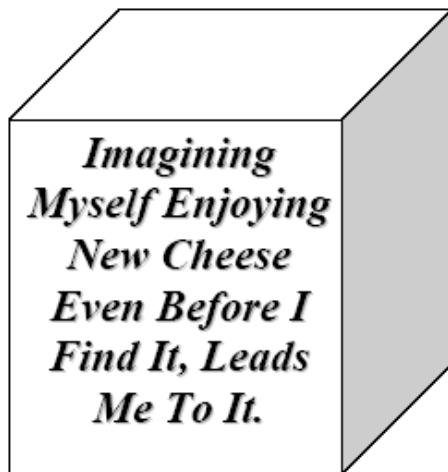
Mucko se jako dugo nije osećao tako dobro. Skoro da je zaboravio koliko je zabavno boriti se.

Da bi još više popravio stvari, Mucko je ponovo počeo da zamišlja. Ugledao je sebe, sa svim detaljima, kako sedi u sred gomile svojih omiljenih sireva – od čedara do brija! Video je sebe kako gricka sve moguće sireve koje voli i dopalo mu se to što vidi. Onda je zamislio koliko bi uživao u svim tim divnim ukusima.

Što je jasnije video sebe kako uživa u Novom Siru, to mu je realnija i verovatnija ta slika postajala. Prosto je osećao da će ga uskoro pronaći.

Napisao je:

**Kad
zamislim
sebe kako
jedem Novi
Sir, ta slika
me vodi do
njega.**

Mucko je stalno razmišljao o tome šta će dobiti, umesto da plače nad onim šta gubi.

Pitao se zbog čega je oduvek zamišljao da će promena voditi u nešto gore. Sada je shvatio da promene mogu da vode i u nešto dobro.

«Zbog čega to nisam ranije shvatao?» pitao se.

Onda je jurnuo kroz Lavirint brže i snažnije. Ubrzo je ugledao Skladište sira i veoma se uzbuđio kada je primetio komadiće Novog Sira blizu ulaza.

To su bile neke vrste Sira koje nikada ranije nije video, ali su delovale odlično. Probao ih je i bile su slasne. Pojeo je većinu komadića Novog Sira, a nekoliko je stavio u džep da bi ih kasnije eventualno podelio sa Tuckom. Snaga je počela da mu se vraća.

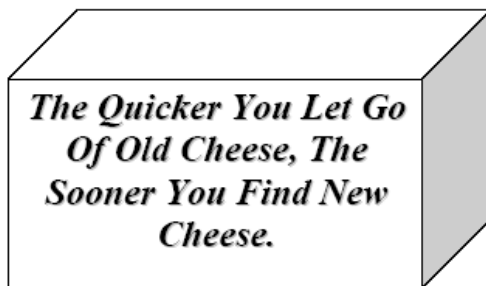
Ušao je u Skladište veoma uzbuđen. Ali, na svoj očaj, otkrio je da je prazan. Neko je tu bio pre njega i ostavio samo nekoliko komadića Novog Sira.

Shvatio je da bi verovano i on tu pronašao pristojnu količinu Novog Sira, da je ranije krenuo u potragu.

Mucko je odlučio da se vrati i proveriti da li je Tucko spreman da pođe s njim.

Dok se vraćao istim putem nazad, zastao je i napisao na zidu:

**Što brže
preboliš
Stari Sir
brže ćeš
pronaći
Novi.**

Posle nekog vremena, Mucko je stigao do Skladišta sira A i pronašao Tucka. Ponudio mu je komadiće Novog Sira, ali ih je on odbio.

Tucko je cenio gest svog prijatelja, ali je rekao: «Mislim da mi se taj Novi Sir ne bi dopao. Nisam navikao na to. Želim da mi vrate moj Sir i ne želim da se promenim dok ne dobijem ono što želim.»

Mucko je samo razočarano odmahnuo glavom i nevoljno se otisnuo na put. Kada se vratio do najdalje tačke koju je istražio u lavirintu shvatio je da mu prijatelj nedostaje, ali mu je takođe bilo jasno da mu se dopada ono što trenutno radi. Čak i pre nego što pronađe ono za šta se nadao da će biti velika, ukusna zaliha Novog Sira, ako mu to ikada pođe za rukom, on je spoznao da to nije jedina stvar koja ga čini srećnim.

Bio je srećan kada njime ne upravljaju strahovi. Dopadalo mu se ono čime se sada bavi.

Posle ove spoznaje Mucko više nije osećao onu istu slabost, kao u Skladištu sira A bez Sira. Saznanje da ne želi da dozvoli da ga strah sputa i da ide u novom, neistraženom pravcu bilo je dovoljno da mu povрати snagu i osveži ga.

Sada je osećao da je samo pitanje vremena kada će pronaći ono što mu je potrebno. U stvari, osećao se kao da je već pronašao ono što traži.

Nasmešio se kada je shvatio:

**Bezbednije
je lutati
kroz lavirint
nego ostati
tamo gde
nema sira.**

Mucko je još jednom shvatio, kao nekada, da ono čega se bojiš nikada nije onako strašno kako ga ti zamišljaš. Strah kome ti dozvoliš da se nataloži u tvom umu gori je od stvarnosti.

On se toliko bojao da nikada neće pronaći Novi Sir da čak nije želeo ni da počne da traži. Ali, čim je krenuo naputovanje, u hodnicima je pronašao dovoljno Sira da ga održi u životu. Sada se nadao da će pronaći nešto više. I samo traženje je postalo uzbuđljivo.

Njegovo rezonovanje je ranije bilo zamagljeno strahovima i brigama. Razmišljao je o tome kako nema dovoljno sira, ili bar ne onoliko koliko mu treba. Razmišljao je više o tome šta bi moglo da pođe po zlu, nego po dobru.

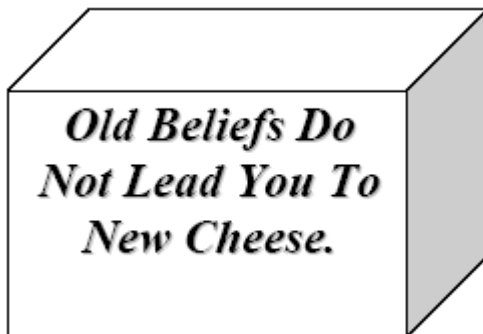
Ali, sve to se promenilo ut renutku kada je otišao iz Sirnice C.

Ranije je verovao da sira nikada neće nestati i da promene ne valjaju.

Sada je shvatio da je prirodno da se promene neprekidno dešavaju, bez obzira na to da li ih očekuješ ili ne. Promene mogu da te iznenade samo ukoliko ih ne očekuješ.

Kada je shvatio da su se njegova ubeđenja promenila, zastao je da napiše na zidu:

***Bajata
ubeđenja
ne vode do
Novog
Sira.***

Mucko još uvek nije pronašao Sir, ali je razmišljao o onome što je naučio dok je trčao kroz lavirint.

Sada je shvatao da njegova nova ubeđenja ohrabruju i novo ponašanje. Ponašao se drugačije nego onda kada se neprekidno vraćao u prazno Skladište.

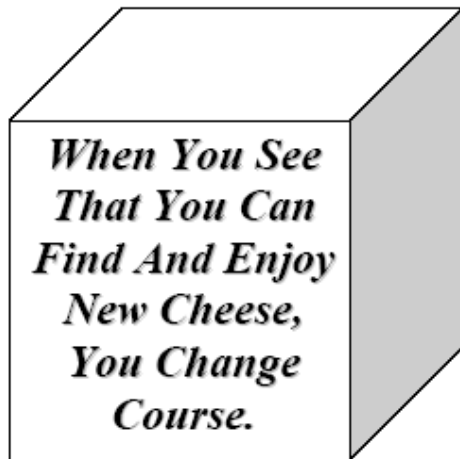
Znao je da se s promenom ubeđenja, promene i dela.

Možeš da veruješ da će ti promena naškoditi ida pružaš otpor. A možeš i da veruješ da će ti pronalazak Novog Sira pomoći da je prihvatiš.

Sve zavisi od toga u šta veruješ.

Napisao je na zidu:

***Kada shvatiš
da možeš da
pronađeš
Novi Sir u
kome ćeš
uživati,
menjaš
pravac.***

Mucko je znao da bi sada bio u mnogo boljoj formi da je na vreme prihvatio promene i ranije napustio Skladište sira A. Bio bi jači i telom i duhom i mogao bi bolje da izađe na kraj sa izazovima traženja Novog Sira. U stvari, do sada bi ga verovatno i pronašao da je očekivao promene, umesto što je tračio vreme poričući da se išta promenilo.

Ponovo je iskoristio svoju maštu i ugledao sebe kako nalazi i gustira Novi Sir. Odlučio je da krene dublje u neistražene delove Lavirinta i tu i tamo bi pronašao mrvice Sira. Ponovo je stekao snagu i sigurnost u sebe.

Kada bi se setio mesta odakle je došao, Mucku je bilo drago što je tako često ostavljao poruke na zidovima. Bio je ubeđen da će one koristiti Tucku kao putokazi koje će pratiti kroz Lavirint, ako ikada odluči da napusti Skladište sira A.

Mucko se iz sve snage nadao da ide u dobrom pravcu. Zamislio je mogućnost da Tucko pronađe Rukopis na Zidu i tako krene pravim putem.

Napisao je na zidu ono o čemu je već duže razmišljao:

**Ako na vreme
primetiš sitne
promene
lakše ćeš se
prilagoditi
krupnim
kada naiđu.**

Do sada se Mucko već oslobodio prošlosti i prilagođavao se sadašnjost.

Nastavio je svoje putešestvije kroz Lavirint brže i snažnije. Posle kraćeg vremena je uspeo.

Kada mu se učinilo da putuje kroz Lavirint već strašno dugo, njegov put – ili bar deo njegovog puta – završio se brzo i srećno.

Mucko je išao niz hodnik njemu sasvim nepoznat, skrenuo iza ugla i pronašao Novi Sir u Skladištu sira N!

Kada je ušao unutra, zaprepastilo ga je ono što je ugledao. Svugde okolo bile su naslagane najveće zalihe Sira koje je ikada video. U početku mu nije baš sve bilo poznato, jer je tu bilo i nekih vrsta Sira koje nikada ranije nije video.

Onda se za trenutak zapitao da to možda nije san, dok se nisu pojavili njegovi stari prijatelji Njuško i Brzoje.

Njuško je klimnuo glavom Mucku u znak dobrodošlice, a Brzoje mu je mahnuo šapom. Njihovi mali debeli stomačići delovali su kao da su tu proveli već duže vreme.

Mucko im se na brzinu javio i počeo da gricak svoje omiljene Sireve. Skinuo je patike, povezao pertle i obesio ih oko vrata u slučaju da mu ponovo zatrebaju. Njuško i Brzoje su se nasmejali. Klimnuli su glavama s divljenjem.

Onda se Mucko bacio na Novi Sir. Kada se dobro zasatio, podigao je komad svežeg Sira i napravio zdravicu. «Ura za promene!»

Dok je Mucko uživao u Novom Siru, razmišljao je o onome što je naučio.

Shvatio je da se sve vreme držao za iluziju Starog Sira koji više nije postojao, pa se zbog toga bojava promena.

Pa šta ga je onda nateralo da se promeni? Strah od umiranja od gladi? Mucko se nasmešio, jer je bio siguran da mu je to prilično pomoglo.

Onda se nasmejao i shvatio da je počeo da se menja upravo u trenutku kada je naučio da se smeje samom sebi i svojim greškama. Shvatio je da se čovek najbrže menja kada uspe da se smeje sopstvenoj gluposti – tada može da se opusti i krene dalje.

Bio je svestan da je naučio nešto korisno o nastavljanju dalje od svojih prijatelja miševa, Njuška i Brzoja. Oni su se trudili da im život bude jednostava. Nisu preterano analizirali, ni komplikovali stvari. Kada se situacija promenila i Sira više nije bilo, oni su se promenili i krenuli za njim. Toga će se uvek sećati.

Mucko je takođe iskoristio svoj mozak za ono što čovečuljci rade bolje od miševa.

Zamišljao je sebe – do najsitnijih pojedinosti – kako pronalazi nešto bolje – mnogo bolje.

Razmišljao je o greškama koje je napravio u prošlosti i iskoristio ih da isplanira budućnost. Sada je znao da se izlaženje na kraj sa promenama uči:

Treba biti svesniji potrebe da život bude što jednostavniji, treba biti fleksibilan i brže reagovati.

Ne treba previše komplikovati stvari i zbunjivati se strahovima.

Treba prirediti male promene na samom početku, da bi bili bolje pripremljeni za velike koje možda nailaze.

Znao je da se treba brže prilagođavati, jer ako se to ne uradi na vreme, može biti prekasno.

Morao je da prizna da najveća prepreka promenama leži u nama i da se ništa ne popravlja dok se i sami ne promenimo.

Možda je najvažnija spoznaja da uvek postoji neki Novi Sir tamo negde, bez obzira na to da li si toga u datom trenutku svestan ili ne. I da ga dobijaš, kao nagradu, onda kada prevaziđeš strah i počneš da uživaš u avanturi.

Znao je da strah ponekad treba poštovati, jer te zaustavlja da ne srljaš u opasnost. Ali, shvatio je da je većina njegovih strahova bila iracionalna i da su ga sprečavali da se promeni kada je to bilo potrebno.

Međutim, iako mu se to ranije nije dopadalo, promena je zapravo bila prikriiveni blagoslov, jer ga je odvela do boljeg Sira.

Čak je i u sebi pronašao bolju osobu.

Dok se Mucko podsećao svega onoga što je naučio, setio se i svog druga Tucka. Pitao se da li je Tucko ikada pročitao neku od poslovice koje mu je Mucko napisao na zidu Skladišta sira A i na zidovima Lavirinta.

Da li je Tucko ikada odlučio da se mane ćorava posla i krene dalje? Da li je ikada ušao u Lavirint i pronašao nešto što bi mu poboljšalo život?

A možda je Tucko još uvek na istom mestu, jer ne želi da se promeni.

Mucko je razmišljao o povratku u Sirnicu C, da pronađe Tucka – bio je siguran da može lako da se vrati nazad. Mislio je da bi, ukoliko ga pronađe, mogao da pokaže Tucku kako da se izbavi iz svoje nevolje. Ali, Mucko je shvatio da je već pokušao da ubedi svog prijatelja da se promeni.

Tucko je morao sam da pronađe put izbavljenja iz puke udobnosti i ličnih strahova. Niko to ne može da uradi uemsto njega, niti da ga na tako nešto nagovori. On sam mora nekako da shvati dobrobit promena.

Mucko je znao da bi Tucko mogao da nađe put po tragu, čitajući usput Rukopis na zidu.

Otišao je i na najvećem zidu Skladišta sira N napisao suštinu onoga što je do tada naučio. Nacrtao je veliki crtež sira oko svih tih mudrosti i sa smeškom ih gledao:

PROMENE SE DEŠAVAJU

Neko stalno sklanja sir

PREDVIDI PROMENE

Pripremi se na nestanak sira

POSMATRAJ PROMENE

*Često njuši sir da bi znao kad će da se
ubajati*

**BRZO SE PRILAGOĐAVAJ
PROMENAMA**

*Što pre preboliš Stari Sir, brže ćeš
uživati u Novom*

PROMENI SE

Idi za Sirom

UŽIVAJ U PROMENAMA!

Uživaj u avanturi i ukusu Novog Sira!

**BUDI SPREMAN DA SE BRZO
PROMENIŠ I DA UŽIVAŠ U TOME**

Sir stalno nestaje

Mucko je shvatao koliko je daleko odmakao od onih dana kada je sa Tuckom bio u Skladištu sira A, ali je znao da lako može ponovo da se vrati na staro ukoliko mu postane dovoljno udobno. Stoga je svaki dan vršio inspekciju u Skladištu sira N, da bi proverio u kakvom je stanju Sir. Uradiće šta god bude bilo potrebno da izbegne da ga iznenade neočekivane promene.

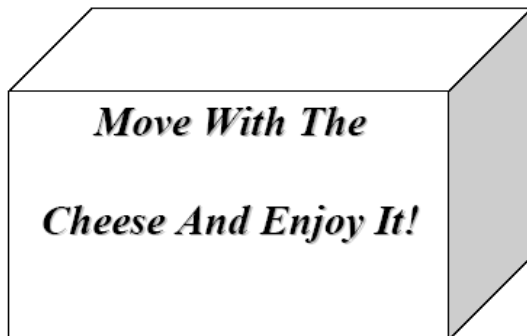
Iako je Mucko još uvek imao ogromnu zalihu Sira, često je izlazio u Lavirint i istraživao nove oblasti da bi bio u toku s događanjima oko njega. Znao je da je bezbednije da sagleda realne mogućnosti, nego da se izoluje u svojoj udobnoj zoni.

Onda je Mucko čuo nešto što mu je zaličilo na neki pokret u lavirintu. Kada se buka pojačala, shvatio je da neko dolazi.

Da to možda nije Tucko? Možda je on tamo iza ćoška?

Mucko se pomolio i ponadao – kao i mnogo puta pre – da je konačno, možda, njegov drug skupio snagu da...

***Da ide za
sirom i
uživa u
tome.***

**Kraj.
Ili je to novi početak?**

Rasprava

Kasnije, istog dana

Kada je Majkl dovršio priču, pogledao je oko sebe i ugledao osmehe na licima svojih bivših školskih drugova.

Nekolicina mu je zahvalila i rekla da su mnogo naučili iz priče.

Nejtan je upitao grupu: «Šta kažete da se kasnije negde skupimo da porazgovaramo o ovoj priči?»

Većina je odgovorila da bi voleli da porazgovaraju o priči, pa su se dogovorili da kasnije izađu na piće pre večere.

Te večeri, u hotelskom baru, zadirkivali su jedan drugog uvezi sa pronalaženjem njihovog «Sira» i mesta u lavirintu.

Onda je Anđela dobronamerno pitala grupu: «Pa, ko ste vi u priči? Njuško, Brzoje, Tucko ili Mucko?»

Karlos je odgovorio: «Pa, baš sam o tome razmišljao danas popodne. Jasno se sećam vremena pre nego što sam krenuo u posao sa sportskom opremom, tada sam imao jedan gadan susret s promenama.»

«Nisam bio Njuško – nisam nanjušio situaciju i video nadolazeće promene. A sigurno nisam bio ni Brzoje – nisam odmah krenuo u akciju.»

«Bio sam više kao Tucko, koji je želeo da ostane na poznatoj teritoriji. Zapravo, nisam želeo da se nosim s promenama. Nisam čak želeo ni da priznam da dolaze.»

Majkl, koji je osećao kao da uopšte nije prošlo toliko vremena otkad su on i Karlos bili bliski prijatelji uškoli, ga je pitao: «O čemu to pričaš, druže?»

Karlos je rekao: «O neočekivanoj promeni posla.»

Majkl se nasmejao. «Da te nisu otpustili?»

«Pa, recimo samo da nisam želeo da idem u potragu za Novim Sirom. Mislio sam da imam dobar razlog zbog koga ja ne treba da se promenim. Tako da sam tada bio baš besan.»

Neki od njihovih školskih drugova koji su do tada ćutali su se ohrabрили i progovorili, uključujući i Frenka, koji je radio u vojsci.

«Tucko me podseća na jednog mog prijatelja,» rekao je Frenk. «Njegovo odeljenje se zatvaralo, ali on to nije želeo da shvati. Njegovi ljudi su premeštani na druge poslove. Pokušavali smo da mu pričamo o mnogim drugim mogućnostima koje postoje u firmi za one koji žele da se prilagode, ali njemu nije padalo na pamet da se promeni. Jedino on je bio zatečen kada se odeljenje zatvorilo. Sada ima velikih promena s prilagođavanjem promenama za koje misli da nije trebalo da se dogode.»

Džesika je rekla: «Ni ja nisam mislila da to treba meni da se dogodi, ali, moj 'Sir' je nestajao više puta, posebno u mom privatnom životu, ali do toga ćemo doći kasnije.»

Mnogi iz grupe su se nasmejali, osim Nejtana.

«Možda je upravo u tome stvar,» rekao je Nejtan. «Promene se dešavaju svima nama.»

Dodao je: «Voleo bih da je moja porodica ranije čula ovu priču o Siru. Na žalost, mi nismo želeli da priznamo da dolazi promena u našem poslu, a sada je već kasno – moramo da zatvorimo mnoge radnje.»

Ovo je iznenadilo mnoge iz grupe, zato što su mislili da Nejtan ima sreće što ima siguran posao na koji može da se osloni, iz godine u godinu.

«Šta se dogodilo?» zainteresovala se Džesika.

«Naš lanac malih prodavnica je iznenada izašao iz mode kada se u gradu izgradila ogromna mega-robna kuća sa ogromnim inventarom i niskim cenama. Naprosto nismo mogli da se takmičimo s njima.»

«Sad vidim da smo, umesto da budemo kao Njuško i Brzoje, bili kao Tucko. Ostali smo tamo gde smo i bili i nismo se menjali. Pokušali smo da ignorišemo ono što se događa, pa smo sad u nevolji. Mucko bi mogao da nam održi par lekcija – jer mi svakako nismo uneli da se smejemu na svoj račun i uradimo stvari drugačije.»

Lora, sada uspešna poslovna žena, slušala je, ali do sada ništa nije rekla. «I ja sam razmišljala o priči danas posle podne,» rekla je. «Pitala sam se kako bih mogla da budem više kao Mucko i da shvatim šta radim pogrešno, pa da se nasmejem na svoj račun, promenim i popravim se.»

Rekla je, «Baš me zanima – koliko vas ovde se boji promena?» Niko nije odgovorio, pa je predložila, «Kako bi bilo da podignete ruke?»

Samo jedna ruka se podigla. «Pa, izgleda da imamo jednu iskrenu osobu u grupi!» rekla je. A onda je nastavila: «Možda će vam se ovo sledeće pitanje više dopasti. Koliko vas ovde misli da se drugi ljudi boje promena?» Skoro svi su podigli ruke. Onda su počeli da se smeju.

«Šta nam to govori?»

«Ne želim to sebi da priznamo,» odgovorio je Nejtan.

«Naravno,» priznao je Majkl, «ponekad čak nismo ni svesni da se bojio. Siguran sam da je tako bilo sa mnom. Kada sam prvi put čuo ovu priču, svidelo mi se pitanje: 'Šta bi uradio kada te ne bi bilo strah?'»

Onda je Džesika dodala: «Pa, ja sam izvukla pouku da se promene dešavaju svugde i da bi mi bilo bolje kada bi im se brzo prilagodila.»

«Sećam se kada je naša firma pre nekoliko godina prodavala enciklopedije u kompletu od po dvadeset tomova. Jedna osoba je pokušavala da nas ubedi da stavimo čitavu enciklopediju na jedan CD i da je prodajemo po jeftinijoj ceni. Tako bi je bilo lakše obnavljati, koštala bi nas manje u proizvodnji, a mnogo više ljudi bi moglo da je kupi. Ali, mi smo se odupirali tome.»

«Zbog čega?» pitao je Nejtan.

«Zbog toga što smo verovali da kičmu našeg posla čine naši mnogobrojni prodavci, koji su radili od vrata do vrata. Cena proizvoda morala je da bude visoka, da bi oni uzimali svoj procenat i ostali s nama. Tako smo poslovali od samog početka i mislili smo da će to trajati zauvek.»

Lora je rekla: «Možda je to ona drskost koja dolazi sa uspehom od koje su patili Tucko i Mucko. Nisu primetili da treba menjati ono što je do tada odlično funkcionisalo.»

Nejtan je rekao: «Znači, vi ste mislili da je vaš stari Sir bio jedini Sir koji postoji?»

«Da – i želeli smo da ga zadržimo.»

«Kada se samo setim šta nam se posle toga dogodilo, shvatam da nije problem samo u 'mažnjavanju Sira', pada mi na pamet da 'Sir' ima svoj samostalni život i da na kraju prosto nestane.»

«Međutim, mi se nismo promenili. Ali, naša konkurencija jeste i prodaja nam je strašno opala. Prolazili smo kroz težak period. Sada je na pomolu još jedna velika tehnološka promena u našoj industriji, a čini mi se da niko u firmi ne želi da se uhvati u koštac s tim. To neće izaći na dobro. Mislim da ću uskoro ostati bez posla.»

«Vreme je za LAVIRINT!» uzviknuo je Karlos. Svi su se nasmejali, uključujući i Džesiku.

Karlos se okrenuo ka Džesiki i rekao: «Dobro je što možeš da se smeješ na svoj račun.»

Frenk je rekao: «E, to je lekcija koju sam ja naučio. Često sebe shvatam previše ozbiljno. Primetio sam koliko se Mucko promenio kada je konačno uspeo da se smeje samom sebi i onome što radi.»

Anđela je pitala: «Šta mislite, da li se Tucko ikada promenio i pronašao Novi Sir?»

Ilejn je rekla: «Mislim da jeste.»

«Ja ne mislim,» rekao je Kori. «Neki ljudi se nikada ne menjaju i to skupo plaćaju. Srećem ljude kao što je Tucko u mojoj ordinaciji. Oni smatraju da imaju pravo na svoj 'Sir'. Kada im ga oduzmu, osećaju se kao žrtve i okrivljuju druge. Razbole se mnogo više od ljudi koji odluče da nastave dalje.»

Onda je Nejtan tiho rekao, kao da se obraća samom sebi: «Mislim da je pravo pitanje: 'Šta treba da ostavimo za sobom i na šta treba da pređemo?»

Neko vreme niko ništa nije rekao.

«Moram da priznam,» rekao je Nejtan, «da sam ja znao šta se događa sa prodavnicama kao što su naše u ostalim delovima zemlje, ali sam se nadao da nas to neće snaći. Mislim da je mnogo bolje da sam pokreneš promene dok još možeš nego da im se opireš ili prilagođavaš. Možda bi sami trebalo da krenemo za Novim Sirom.»

«Kako to misliš?» pitao je Frenk.

Nejtan je odgovorio: «Stalno se pitam gde bi danas bili da smo prodali nekretnine u kojima su bile smeštene naše stare prodavnice i s tim novcem sagradili jednu veliku modernu robnu kuću koja bi mogla da se takmiči sa najboljima.»

Lora je rekla: «Možda je Mucko na to mislio kada je rekao da treba uživati u avanturi i ići za Sirom.»

Frenk je rekao: «Mislim da neke stvari ne bi trebalo da se menjaju. Na primer, ja želim da se držim svojih osnovnih vrednosti. Ali, sada shvatam da bi mi bilo mnogo bolje da sam mnogo ranije u životu 'krenuo za sirom'.»

«Pa, Majkle, to je bila fina priča,» rekao je Ričard, dežurni sumnjičavac, «ali, kako si je ti iskoristio u svojoj firmi?»

Grupa još uvek nije znala da i sam Ričard prolazi kroz neke promene. Nedavno se rastavio od žene i sada je pokušavao da pronađe ravnotežu između karijere i vaspitavanja dece.

Majkl je odgovorio: «Znaš, mislio sam da je moj posao prosto da se borim sa dnevnim problemima koji mi se ispreče na putu, a u stvari je trebalo da gledam unapred i obraćam pažnju na pravac u kome se krećemo.»

«Čoveče, ala sam se borio – dvadeset četiri sata dnevno. Nisam baš bio preterano zabavno društvo. Uleteo sam u pravo vrzino kolo i nisam mogao da se izbavim.»

Lora je rekla, «Znači, ti si organizovao, a trebalo je da vodiš.»

«Upravo,» rekao je Majkl. «Kada sam čuo ovu priču, shvatio sam da je moj posao da nacrtam sliku 'Novog Sira' za kojim svi treba da krenemo, da bi mogli da uživamo u promenama i uspehu, na poslu ili u životu.»

Nejtan je pitao, «Šta si uradio na poslu?»

«Pa, kada sam pitao ljude u firmi na koji lik sami sebi liče, shvatio sam da u firmi imamo sva četiri lika. Shvatio sam da Njuška, Brzoja, Tucka i Mucka treba tretirati na različit način.»

«Naši Njuško-tipovi mogli bi da njuškaju promene na tržištu i tako nam pomognu da jasnije sagledamo situaciju. Njih smo ohrabрили da ispitaju kako bi te promene mogle da rezultiraju novim proizvodima i uslugama koje bi naše mušterije želele. Jako im se dopao posao i rekli su nam da im prija da rade na mestu koje prepoznaje promene i na vreme se prilagođava.»

«Naši Brzoje-tipovi su voleli da završavaju poslove, pa smo ih ohrabрили da preuzmu inicijativu u skladu sa novim poslovanjem firme. Na njih je samo trebalo paziti da ne odjure u pogrešnom pravcu. Onda bismo ih nagradili zbog poslovanja koje nam je donelo Novi Sir. Svidelo im se što rade u firmi koja ceni njihov rad i rezultate.»

«A šta je sa Tucko i Mucko tipovima?» pitala je Anđela.

«Nažalost, Tucko-tipovi su bili sidra koja su nas usporavala,» odgovorio je Majkl. «Bilo im je ili previše udobno ili su se suviše bojali da se promene. Neki od njih su se promenili tek kad smo im nacrtali vernu sliku koja im je pokazala na koji način bi im promene išle u korist.»

«Rekli su nam da žele da rade na mestu koje je sigurno i da zbog toga moraju da vide smisao promena i tako pojačaju svoj osećaj sigurnosti. Kada su shvatili da najveća opasnost leži u ostajanju na istom, neki od njih su se promenili i uspeli. Ta slika nam je pomogla da pretvorimo većinu naših Tucko-tipova u Mucko-tipove.»

«Šta ste uradili sa Tucko-tipovima koji nisu želeli da se promene?» želeo je Frenk da zna.

«Morali smo da ih otpustimo,» rekao je tužno Majkl. «Želeli smo da zadržimo sve naše zaposlene, ali smo znali da ćemo biti u nevolji akonam se firma brzo ne promeni.»

Onda je rekao: «Dobra vest je da su naši Mucko-zaposleni, iako su u početku oklevali, bili dovoljno otvoreni da nauče nešto novo, počnu da se ponašaju drugačije i na vreme se prilagode da nam budu od pomoći.»

«Sada očekuju promene i aktivno ih traže. Pošto oni razumeju ljudsku prirodu, pomogli su nam da naslikamo realističnu sliku Novog Sira koja za sve ima smisla.»

«Rekli su nam da su želeli da rade u organizaciji koja pomaže ljudima da postanu samouvereni i lakše se promene. A oni su nama pomogli da zadržimo smisao za humor na putu do našeg Novog Sira.»

Ričard je primetio: «Sve to ste postigli na osnovu jedne priče?»

Majkl se nasmešio. «Nije samo pričica u pitanju, nego ono što smo kod nas promenili na osnovu svojih zaključaka.»

Anđela je priznala: «I ja sam pomalo kao Tucko, tako da je za mene najsnažniji deo priče onaj kada se Mucko smeje njegovom strahu i počinje da crta u glavi sliku sebe dok jede Novi Sir. To mu je pomoglo da avantura kroz lavirint bude lakša i manje strašna. I na kraju je stvarno dobio mnogo više. To je ono što bih i ja češće volela da radim.»

Frenk se nasmejao. «Znači, i Tucku slični ponekad vide dobre strane promena.»

Karlos se nasmejao. «Kao i prednost zadržavanja svog posla.»

Anđela je dodala: «Ili čak dobijanja dobre povišice.»

Ričard, koji se uglavnom mrštio tokom ove rasprave, je rekao: «Moja direktorka mi stalno govori kako naša kompanija mora da se promeni. Mislim da mi ona zapravo govori da ja moram da se promenim, samo što to nije ono što ja želim da čujem. Mislim da nikada zapravo nisam uspeo da sagledam kakav je to 'Novi Sir' na koji ona pokušava da nas navede. Niti šta bih ja time dobio.»

Blag osmeh je preleteo preko Ričardovog lica dok je govorio: «Moram da priznam da mi se dopada ta ideja sagledavanja 'Novog Sira' i zamišljanja sebe dok uživaš u njemu. To olakšava stvari. Kada uspeš da sagledaš kako to može popraviti stari, zainteresuješ se za promene.»

«Možda bih ja ovo mogao da iskoristim u privatnom životu,» dodao je. «Moja deca misle da ništa u njihovim životima ne treba da se promeni. Mislim da se ponašaju kao Tucko – besna su. Verovatno se plače onoga što im nosi budućnost. Možda im ja nisam nacrtao dovoljno realističnu sliku 'Novog Sira'. Verovatno zato što ga ni sam ne vidim jasno.»

Grupa se učutala, jer je nekoliko ljudi razmišljalo o svojim životima.

«Pa,» rekla je Džesika, «većina ljudi ovde govori o svom poslu, ali, dok sam slušala priču, ja sam razmišljala o svom privatnom životu. Mislim da je moja trenutna veza postala 'Stari Sir' koji se poprilično ubuđao.»

Kori se nasmejao. «I moa, takođe. Verovatno bi trebalo da se rešim te loše veze.»

Anđela se usprotivila: «A možda je 'Stari Sir' samo staro ponašanje. Ono čega stvarno treba da se rešimo je ponašanje koje čini vezu lošom. I onda preći na bolji način razmišljanja i ponašanja.»

«Ups!» reagovao je Kori. «Imaš pravo. Novi Sir može da bude i nova veza sa istom osobom.»

Ričard je rekao: «Čini mi se da u ovoj priči ima mnogo više nego što sam mislio. Sviđa mi se ideja o napuštanju starog ponašanja umesto raskidanja stare veze. Ponašanje na isti način će uvek doneti iste rezultate.»

«Što se tiče posla, možda bi umesto posla trebalo da promenim način na koji ga obavljam. Verovatno bih i sada bio u boljoj poziciji da sam to na vreme uradio.»

Beki, koja živi u drugom gradu, pa se vratila zbog godišnjice, je rekla: «Dok sam slušala priču i komentare svih vas ovde, morala sam da se nasmejem samoj sebi. Toliko dugo sam bila kao Tucko, tapkala u mestu i bojala se promena. Nisam shvatala koliko mnogo drugih ljudi ima iste probleme. Bojim se da sam to nesvesno prenela i svojoj deci.»

«Kada malo bolje razmislim, shvatam da promena stvarno može da odvede na neko novo, bolje mesto, iako se u početku bojiš da neće biti tako.»

«Sećam se vremena kada je moj sin bio treći razred srednje škole. Novi posao mog muža je zahtevao da se preselimo iz Ilinoisa u Vermont, a naš sin je bio jako nesrećan jer je morao da ostavi svoje prijatelje. Bio je plivačka zvezda u srednjoj školi, a škola u Vermontu nije imala plivački tim. Bio je jako besan što ga teramo da se seli.»

«Na kraju je ispalo ovako – on se zaljubio u planine Vermonta, počeo da skija, plasirao se u skijaški tim na svom koledžu i sada srećno živi u Koloradu.»

«Da smo svi zajedno slušali ovu priču o Siru, uz šolju tople čokolade, verovatno bi uštedeli sebi mnogo stresa.»

«Idem kući da ispričam ovu priču mojoj porodici. Pitaću decu šta misle, ko sam ja – Njuško, Brzoje, Tucko ili Mucko – i kako vide sebe. Mogli bi

da razgovaramo o tome šta mislimo da je 'Stari Sir' za našu porodicu' i šta bi trebalo da bude 'Novi Sir'», rekla je Džesika.

«To je odlična ideja,» rekao je Ričard, iznenadivši sve, uključujući i samog sebe.

«Ja mislim da ću se ugledati na Mucka i s uživanjem krenuti za Sirom! I poslaću ovu priču svim mojim prijateljima koji se brinu šta će s njima biti ukoliko napuste vojsku i šta će za njih ta promena značiti. To bi moglo da nas navede na neke interesantne rasprave», prokomentarisao je Frenk.

Majkl je rekao: «Pa, tako smo mi unapredili naš posao. Nekoliko puta smo raspravljali šta je svako od nas dobio iz priče o Siru i kako bi te zaključke mogli da primenimo na našu tadašnju situaciju.»

«To je bilo odlično, jer smo dobili terminologiju koju je lako koristiti dok se priča o tome kako svako od nas izlazi na kraj sa promenama. Sve to je bilo veoma efektno, jer se proširili dublje kroz firmu.»

Nejtan je upitao, «Kako to misliš, 'dublje'?»

«Pa, što se više priča širila kroz našu organizaciju, naišli smo na više ljudi koji su osećali da su manje moćni. Oni su se, razumljivo, više plašili toga kako bi se promena nametnuta sa vrha mogla odraziti na njih. Tako da su se odupirali promenama.»

«Ukratko, nametnuta promena je odbijena promena.»

«Ali, kada se priča o Siru proširila do poslednjeg zaposlenog u firmi, pomogla je da ljudi promene svoje viđenje promena. Pomogla je svima da se smeju, ili bar smeše, svojim starim strahovima i da požele da krenu dalje.»

«Samo mi je žao što nisam priču čuo ranije,» dodao je Majkl.

«Kako to?» pitao je Karlos.

«Zato što je naš posao već toliko propao kada smo se setili da nešto promenimo, da smo morali da otpuštamo ljude, uključujući i, kao što sam već rekao, neke dobre prijatelje. Svima nam je teško palo. Međutim, oni koji su ostali rekli su im da je priča o Siru pomogla da lakše izlaze na kraj s problemima.»

«Oni koji su morali da krenu u potragu za novim poslom rekli su da im je u početku bilo teško, ali da bi im uvek pomoglo kada bi se setili priče.»

Anđela je pitala, «Šta im je najviše pomoglo?»

Majkl je odgovorio, «Pošto su prevazišli svoje strahove, rekli su mi da je najbolja stvar bila kada su shvatili da tamo negde postoji Novi Sir koji jedva čega da ga neko pronađe!»

«Rekli su da im je najviše pomogla slika Novog Sira u glavi – videli su sebe kako uspevaju na novom poslu – tako da su se bolje osećali i bili uspešniji u razgovorima sa budućim poslodavcima. Nekoliko njih je dobilo bolje poslove.»

Lora je pitala: «Šta je sa onim ljudima koji su ostali u tvojoj firmi?»

«Pa,» rekao je Majkl, «umesto da se žale na promene koje se dešavaju, ljudi su počeli da govore, 'Pa, prosto su nam maznuli Sir. Sad moramo da pronađemo 'Novi'. To im je uštedelo mnogo vremena i smanjilo stres.»

«Posle kraćeg vremena su ljudi koji su se opirali sagledali sve prednosti promena. Čak su pomogli da se promena brže dogodi.»

Kori je rekao: «Zbog čega su se promenili, šta ti misliš?»

«Promenili su se čim se promenilo mišljenje većine njihovih kolega.»

Pitao je: «Šta se događa u većini organizacija u kojima ste radili pošto promene najavi uprava? Da li većina ljudi kaže da je promena dobra ili loša ideja?»

«Loša ideja,» odgovorio je Frenk.

«Da,» složio se Majkl. «Zbog čega?»

«Zbog toga što ljudi žele da stvari ostanu iste i smatraju da će im promene škoditi. Kada jedna osoba kaže da je promena loša ideja, ostali će je pratiti,» rekao je Karlos.

«Da, iako možda i ne misle tako,» rekao je Majkl, «ali, složiće se da bi se uklopili. To je ta vrsta pritiska javnog mnjenja koja se opire promenama u bilo kojoj organizaciji.»

Beki je pitala: «Pa kako su se stvari promenile pošto su ljudi čuli priču o Siru?»

«Pritisak javnog mnjenja se promenio zbog toga što niko nije hteo da liči na Tucka!» Majkl je ispalio kao iz topa.

Svi su se nasmejali.

«Želeli su da namirišu promene i pojure u akciju radije nego da ostanu zaglavljani na istom mestu.»

Nejtan je rekao: «To je istina. Niko u našoj firmi ne bi želeo da liči na Tucka. Možda bi se čak i promenili. Zbog čega nam nisi ispričao ovu priču na prošloj godišnjici? Ovo bi moglo da uspe.»

Majkl je rekao: «I uspeva. Najbolje uspeva, naravno, kada svi u organizaciji znaju priču – bez obzira na to da li je to neka velika korporacija, malo preduzeće ili vaša porodica – zato što organizacija može da se promeni samo kada se u njoj promeni dovoljno ljudi.»

Onda im je rekao još ovo: «Kada smo shvatili koliko nam je priča pomogla, prosledili smo je svim ljudima sa kojima smo želeli da sarađujemo, znajući da će i oni uskoro morati da se nose sa promenama. Predložili smo im da bi mi mogli da budemo njihov 'Novi Sir', to jest, uspešni partneri s kojima bi mogli da postignu uspeh. To je vodilo u novi posao.»

To je Džesiki dalo nekoliko ideja i podsetilo je da ima nekoliko zakazanih poslova rano sledećeg jutra. Pogledala je na sat i rekla: «Pa, vreme je da napustimo ovo Skladište sira i pronađemo neki Novi Sir.»

Svi su se nasmejali i počeli da se pozdravljaju. Mnogi su želeli da nastave razgovor, ali su morali da idu. Dok su odlazili, ponovo su se zahvaljivali Majklu.

Rekao je: «Baš mi je drago što vam je priča toliko koristila i nadam se da ćete uskoro imati prilike da je podelite sa drugima.»

Kraj

O piscu

Spenser Džonson, doktor, je međunarodno priznati mislilac, govornik i autor, čije misli su pomogle da milioni ljudi otkriju proste istine koje mogu da iskoriste u svrhu življenja uspješnijih i manje stresnih života.

O njemu se često govori kao o najboljem stručnjaku na svetu za raščlanjivanje kompleksnih tema i smišljanja prostih primenljivih rešenja.

On je autor i ko-autor bestselera *Ko je maznuo moj sir?* koja govori o načinima izlaženja na kraj s promenama i *Menadžer za jedan minut*, koju je napisao sa legendarnim konsultantom za menadžment, dr. Kenetom Blenčardom, koja se i dalje pojavljuje na biznis bestseler listama.

Napisao je i mnoge druge bestselere, uključujući i *Dragoceni poklon*, *Da i ne*, vodič do donošenja boljih odluka, *Vredne priče*, popularna serija dečjih knjiga i još pet knjiga iz serije za jedan minut: *Prodavac za jedan minut*, *Mama za jedan minut*, *Tata za jedan minut*, *Učitelj za jedan minut* i *Jedan minut vremena za vas*.

Diplomirao je psihologiju na Univerzitetu Južne Kalifornije, postao je doktor medicine na Kraljevskom koledžu za hirurge, a kao pripravnik je radio u Medicinskoj školi na Harvardu i u klinici Mejo.

Knjige dr. Spensera Džonsona često su pominjane u medijima, uključujući i CNN, Leri King Live, Time Magazine, The New York Times, Wall Street Journal, USA Today, Associated Press i United Press International.

Knjige Spensera Džonsona prevedene su na dvadeset šest svetskih jezika.

Tekst na zadnjem preklopu korica:

Spenser Džonson je pisac čitan u celom svetu, a njegove knjige su pomogle milionima ljudi da otkriju jednostavne životne istine koje mogu da koriste da bi vodili zdravije i uspešnije živote bez mnogo stresa.

O njemu se najčešće govori kao o «najboljem čoveku za raščlanjivanje kompleksnih pitanja na jednostavna rešenja koja se daju iskoristiti». On je koautor knjige Menadžer za jedan minut, koju je napisao sa legendarnim stručnjakom za menadžment, Kenetom Blenčardom. Ova klasika biznis literature ostala je na top-listama najprodavanijih knjiga još od 1982. godine i postala je jedan od najpopularnijih menadžment-metoda u svetu.

Dr. Džonson je napisao i mnoge druge bestselere, uključujući i Dragoceni poklon da ili ne i pet knjiga iz serije 'Za jedan minut'. Napisao je i seriju dečijih knjiga.

Završio je psihologiju na Univerzitetu Južne Kalifornije, medicinu na Kraljevskom koledžu za hirurge, a usavršio se u Medicinskoj školi na Harvardu i na klinici Mejo.

Knjige Spensera Džonsona objavljene su na dvadeset i šest jezika.

CIP - Каталогизacija y publikaciji
Народна библиотека Србије, Београд

821.111(73)-91
159.947.2/.3

Џонсон, Спенсер

Ко је мазнуо мој сир? : apsolutno
fantastičan način izlaženja na kraj sa
promenama na vašem radnom mestu i privatnom
životu / Spenser Džonson ; [prevod Ana
Grbić] . - Beograd : Alnari : Mono :
Mañana Press, 2001 (Beograd : Plavo
slovo). - 93 str. ; 21 cm.

Prevod dela: Who Moved My Cheese? / Spencer
Johnson. - Tiraž 500. - Str. 11-15:
Zakulisana priča / Ken Blečard. - O piscu:
str. 92-93.

ISBN 86-83591-04-2

COBISS-ID 95272204

SVETSKI BESTSELER No 1.

Spenser Džonson

Autor čiji bestseleri su pomogli milionima ljudi da otkriju jednostavne životne istine

Bilo bi tako lako kad bi imali mapu za lavirint. Kada bi stari, dobri metodi uvek dobro funkcionisali. Kad bi prestali da nam mažnjavaju "Sir". Ali, stvari se stalno menjaju.

ISBN 86 - 83591 - 04 - 2

/ A-crew